

Nekoliko stvari se da uočiti na temelju *Ecce homo* – stvari koje stoje u vezi sa Ničeovom idejom tumačećeg egzistiranja – "perspektivizma". Prvo, "atomizam" autora kao subjekta dela (u uobičajenom smislu te reči) se potpuno dezintegriše, odnosno autor prestaje biti središte koje bi sabiralo pojavnost teksta u nekakav smisao. Sopstvo procesom pisanja biva dezintegrisano, uvučeno, usisano u tekst i podređeno zakonima njegovog života. Drugo, smisao nekog dela ili autorstva u celini nije nešto unapred dato, poznato s obzirom na nekakav početak, izvor, ili nešto prvo. Smisao koji dobija Ničeovo delo u *Ecce homo* proizvod je njegovog čitanja svojih dela, davanje smisla koji ta dela nisu imala kada su bila pisana. Rečju, interpretacija je jedini način pojavljivanja smisla izvornika. I konačno, tumačenje više nije samo metodski postupak, već dobija ontološki obrat. Prethodno znači, sa jedne strane, da interpretacija napušta zahtev da se neki fenomen (ono interpretirano) nužno mora izvesti iz svojih uslova (porekla, izvora, transcendentale strukture subjektivnosti), sa druge, i to je ono presudno, interpretacija više nije jedan od načina odnošenja subjekta spram samog sebe ili sveta, već sam način na koji čovek jeste – ljudsko egzistiranje je tumačeće egzistiranje.

"Perspektivizam", odnosno tumačenje kao sam način na koji čovek jeste, za Ničea ne podrazumeva ideju igre mnoštva predstava koja bi trebalo da zauzme mesto koje su u tradiciji filozofije imali pojmovi Jednog, temelja, načela, porekla. Ovde dilema nije: *ili izvesnost ili igra mnoštva predstava* proizvedena "pukim" tumačenjem. Ne samo da dilema nije *ili izvesnost ili ništa* (igra mnoštva predstava), već ovde na delu uopšte nije dilema. Razumeti vlastitu situaciju kao datu dilemu za Ničea bi značilo pristati na "metafizičku" veru u suprotnost vrednosti, tj. u startu pristati na poraz kao unapred isporučeni ishod "metafizički" postavljene igre.